Zacíleno na osobité kněze, ženy, komiks i slavný klub

Redakce MF DNES přináší výběr knižních novinek s jihomoravskou tematikou

Jana Soukupová
spolupracovnice
MF DNES

Publikací spjatých s jižní Moravou a Brnem vždycky ke konci roku vychází opravdu hodně, MF DNES přináší tipy na ty lepší až výborné. I těch se urodilo tolik, že knihkupectví mají na svých pultech rozhodně co nabídnout.

Neúhybně o církvi, víře, odvaze

Bůh nám svěřil svět a klidně si odjel Nakladatelství Cesta vydalo rozhovor Ondřeje Havlíčka s knězem Michaelem Martinkem. Cena: 349 Kč

Velice sympatické počiny přináší brněnské nakladatelství Cesta, vydávající duchovní a křesťanskou literaturu. Vybírá si totiž spíše autory osobité, nezařaditelné a mnohdy obtížně stravitelné pro oficiální církevní kruhy, jimž tito osvícení křesťané nehodlají jen přikyvovat.

To platí právě pro nyní opět v Brně žijícího zdejšího rodáka, salesiánského kněze Michaela Martinka, s nímž vedl mladý novinář Ondřej Havlíček otevřený rozhovor nazvaný Bůh nám svěřil svět a klidně si odjel. Mravně neúhybný postoj vedl Martinka často ke sporu s vysokým klérem, ať už v roli pedagoga, zakladatele salesiánského střediska pro mládež ve Fryštáku, ředitele Vyšší odborné školy Jabok či vězeňského kaplana. A nyní v publikaci hovoří stejně otevřeně a statečně o svých postojích a názorech.

K odpovědnosti za svět naléhá Marek Orko Vácha

Totéž se dá říci o nejnovější knize proslulého kněze, teologa a molekulárního biologa Marka Orka Váchy, jemuž nakladatelství Cesta vydalo publikaci List Českým s podtitulem O rybářích na jezeře Kivu, indiánech kmene Navaho a touze po moři. O tom všem se v graficky příjemné a černobílými fotkami doplněné publikaci opravdu dočteme.

Jde však hlavně o skutečně naléhavý vzkaz, „novodobý apokryf, katolickou epištolu napsanou nikoli jedné církevní obci, ale všem – mladým i starým, laikům, kněžím i biskupům, věřícím i pochybujícím“, jak uvádí sám autor, který s obavou o osud světa klade čtenáři „docela biblickou otázku, zda je na jeho životě poznat, komu věří“. Jedná se o velmi silnou výzvu k osobní odpovědnosti za stav světa.

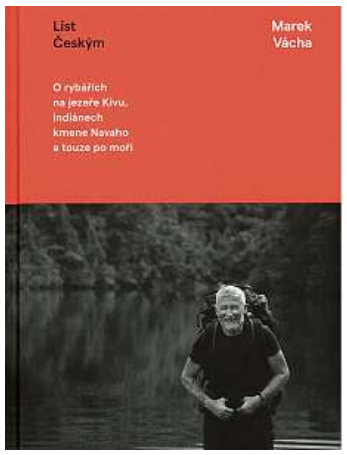

List Českým S podtitulem O rybářích na jezeře Kivu, indiánech kmene Navaho a touze po moři vydalo nakladatelství Cesta naléhavý apel Marka Orka Váchy. Cena: 330 Kč

Drásavé paměti jedné rodiny

Stejně sympatické jako výše uvedené nakladatelské počiny jsou snahy napravit léta umlčované či zdánlivě zapomenutelné osudy žen spjatých s jihem Moravy. Nyní se sešlo vydání tří takto pozoruhodných autobiografických knih. Až neskutečně dramatický osud popsala ve svých (Ne)dokonalých vzpomínkách Ann M. Altman, jež v knize s podtitulem Jak jsem odpustila své matce líčí hlavně život své zámožné židovské rodiny, jež ve Znojmě a okolí vlastnila velké majetky, domy, mlýn a jejíž předci tu založili pivovar.

Pro tyto nesmírně zajímavé části čerpala autorka z pečlivě vedeného deníku své babičky a ze vzpomínek sepsaných její matkou, která jako jedna z mála znojemských Židů přežila holokaust, stejně jako pozdější manžel Sidney Altman, nositel Nobelovy ceny za chemii z roku 1989.

Kus knihy sepsané Ann Altmanovou a vydané brněnským Mehrinem se věnuje vzpomínkám na její vlastní tvrdé dětství, kdy patrně předchozími událostmi traumatizovaná narcistní matka vystavila svou dceru psychické šikaně, jež vyvrcholila žádostí, aby dcera asistovala při společné sebevraždě svých rodičů. Ačkoliv to odmítla, po objevení mrtvých těl ji nakonec neminulo pátrání a konečný objev, jak to se smrtí otce a matky bylo ve skutečnosti.

Drásavé čtení s množstvím pozoruhodných rodinných fotografií se zarývá skutečně hluboko pod kůži.

O sobě i kdekom v Brně slavném

Velmi zajímavým autobiografickým čtením je i kniha vzpomínek keramičky a designérky Tamary Diviškové Let času, kterou s podtitulem Život mezi uměním, designem a brněnskou bohémou sepsal pro nakladatelství Host historik Michal Konečný.

Plejáda osobností, o níž je tu řeč, začíná už Tamařiným tatínkem Karlem Diviškem zvaným Tunál, jedním z nejvýznačnějších Brňanů, který zde založil první autoškolu, jako potápěč prozkoumával jeskyně Moravského krasu, zakládal lyžařský oddíl a k neustálé sportovní aktivitě vedl i své děti, kromě Tamary také její sestru, herečku Ninu Diviškovou.

Popsáno je zde jejich předválečné, válečné i poválečné mládí a pak už se střídají setkání s jednou brněnskou osobností za druhou. Vše doplňují mnohé fotografie a osobně laděné, navíc ani servítky si neberoucí vzpomínky keramičky, jež dlouhá léta obohacovala nejen brněnský prostor svými díly a designem a mimo jiné je autorkou proslulých červených či šedých laminátových sedadel montovaných do tramvají Tatra T3.

Doktor Špína Publikace BRRR-NO!! komiksové připomíná starší pověsti, ale například také příběh doktora Špíny. Repro: nakladatelství Kávéeska

S violoncellem kolem světa

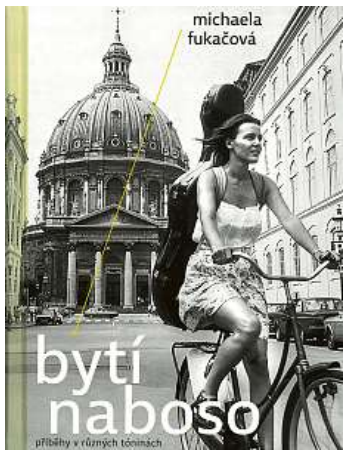

Bytí naboso S podtitulem Příběhy v různých tóninách vydala v nakladatelství Argo autobiografii cellistka Michaela Fukačová. Cena: 448 Kč

Také osud brněnské rodačky a světové cellistky Michaely Fukačové se v knize Bytí naboso hemží slavnými jmény, tentokrát především z hudební oblasti. Talentovaná umělkyně z rodiny dvou brněnských muzikologů se od vzpomínek na dětství v Brně či nedalekých Račicích, kde žila jistý čas u svých prarodičů, postupně přesunuje k setkání s osobnostmi, jež ji ovlivnily hudebně a především lidsky. Kapitoly její knihy jsou podle nich i nazvány, takže zde nechybějí vzpomínky na houslistu Josefa Suka, ruského violoncellistu a dirigenta Mstislava Rostropoviče, chartistu a polistopadového politika Jiřího Dienstbiera, dánskou královnu Markétu II. a další.

Sympatický je nejen dobře pointovaný a svižný tok vyprávění, ale i nezakrývání vlastních chyb, pochyb a životních útrap v době normalizace i po přesunu do zahraničí včetně rodinných trampot. Knihu doplňují rozměrem maličké, zato hojné snímky z autorčina archivu.

Malované brněnské pověsti

Výsostně brněnskou publikací je Kávéeskou vydaný a o novodobé části doplněný soubor BRRR-NO!! komiksové s podtitulem Staré, nové a nejnovější pověsti brněnské, které odlehčenou vtipnou formou napsali Jan Krajčirovič a Tomáš Pavčík. Od mýtického přijetí křesťanství moravskými věrozvěsty přes známější pověsti o zdejším drakovi, kole, Kamenné panně, zazděném radním a podobných se tentokrát dostáváme až k novodobým brněnským dějinám. A ty zahrnují na reálném podkladě založené příběhy o výbuchu v hotelu Evropa, příjezdu Buffalo Billa, Jednorukém Frantíkovi, sebevraždě spisovatele Rudolfa Těsnohlídka, překladateli Františku Vymazalovi, postavičce Erwínu Petrolínovi či doktoru Špínovi, který byl vystaven v dnešním obchodním domě Centrum ve vaně plné mincí. Dozvíte se také o vzniku Janáčkovy sonáty 1.X. 1905 neboli Z ulice, kterou inspirovala smrt dělníka Františka Pavlíka a dle zdejšího výkladu i předchozí skon Janáčkovy dcery Olgy.

Na závěr se dostane také komiksu o vzniku této knihy, na níž se podílelo osmnáct současných ilustrátorů, jmenovitě například Dalibor (MAX) Krch, DNT2 (Radek Mauer), hypochondra (Barbora Osolsobě), Ján Lastomírský, Klam (Adam Klouda), Lusym (Lucie Sobelová), Michaela Roudnická, Mikuláš Kratochvíl, Optik boy, Patrik Kilián, Slakinglizard (Jan Gruml) či Šárka Motyčková a Teri Ignácová.

Publikace je k mání v galerijních prodejnách Moravské galerie.

BRRR-NO!! komiksové S podtitulem Staré, nové a nejnovější pověsti brněnské vydala ilustrovaný soubor komiksů Kávéeska. Cena: 700 Kč

Leitnerce k narozeninám

Sedmdesát let brněnského klubu Leitnerka vygenerovalo knihu takto nazvanou a graficky Radkem Mauerem neošizenou, kterou pro Kávéesku napsal Jan Krajčirovič, jenž do ní spolu s Tomášem Pokorným také pořídil pamětnické rozhovory. Vše navíc doplňují desítky fotografií a nejrůznějších dalších archiválií.

Vzpomínky jsou to pestré – od svépomocného budování prvního „kulturáku“ na Starém Brně přes zdejší schůzování, zájmové kroužky, promítání pro školy i veřejnost po významnou éru ochotnických divadel, navštěvované besedy a koncerty až po přestavbu a novou činnost zahrnující kulturu a setkávání všeho druhu. Kniha vyšla na pěkném křídovém papíře a je k dostání přímo na baru klubu Leitnerka.

Leitnerka K 70. výročí pověstného klubu vyšla péčí Kávéesky kniha mapující pestré dějiny od otevření v prosinci 1955. Cena: 330 Kč

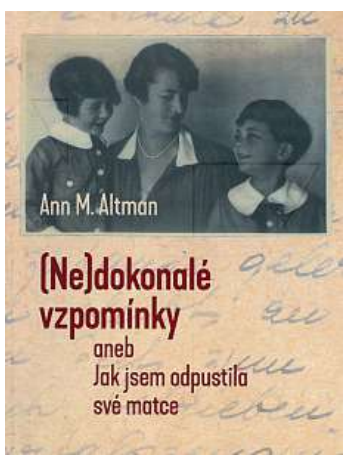

(Ne)dokonalé vzpomínky Ann M. Altman v knize s podtitulem Jak jsem odpustila své matce líčí život znojemských předků i ten vlastní s tyranskou matkou. Vydal Nadační fond Mehrin. Cena: 399 Kč

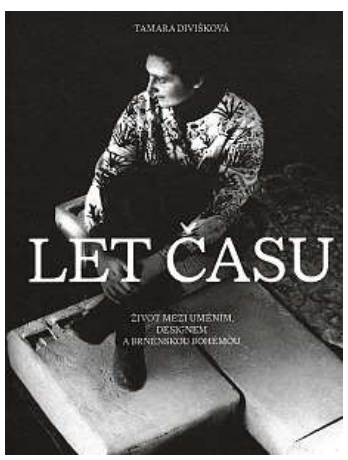

Let času Vzpomínky brněnské designérky Tamary Diviškové sepsal s podtitulem Život mezi uměním, designem a brněnskou bohémou Michal Konečný. Vydalo je nakladatelství Host. Cena: 499 Kč